

MA Sem.-3 Examination

502

Sanskrit

April-2025

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

प्रश्न - 1. कोष्ठ पश्चिमे मंत्र सानुवादे समञ्जसो (14)

1. प्र यत्ते अग्ने सूरयो जायँमहि प्र ते वयम् ।
अप नः शोशुचद्वघम् ॥
2. विष्णोर्नु कं वीर्याणि प्र वोचं यः पार्थिवानि विममे रजांसि ।
यो अस्कंभायदुत्तरं सधस्थं विचक्रमाणस्त्रेधोरुगायः ॥
3. यो जात एव प्रथमो मनस्वान्देवो देवान्कृतुना पर्यभूषत् ।
यस्य शुष्माद्रोदसी अभ्यसेतां नृम्णस्य मुहा स जनास इन्द्रैः ॥ १ ॥
4. किमेता वाचा कृणवा तवाहं प्राक्रमिषमुषसामग्रियेवं ।
पुरूरवः पुनरस्तं परैहि दुरापना वातइवाहमस्मि ॥

प्रश्न - 2. कोष्ठ पश्चिमे मंत्र सानुवादे समञ्जसो (14)

1. प्र तद्विष्णुः स्तवते वीर्येण मृगो न भीमः कुंचरो गिरिष्ठाः ।
यस्योरुषु त्रिषु विक्रमणेष्वधिक्षियन्ति भुवनानिविश्वा ॥
2. नासदासीन्नो सदासीत्तदानीं नासीद्रजो नो व्योमा परो यत् ।
किमावरीवः कुह कस्य शर्मन्नम्भः किमासीद्गहनं गभीरम् ॥
3. को अद्धा वेद क इह प्र वोचत्कुत आजोता कुत इयं विसृष्टिः ।
अर्वाग्देवा अस्य विसर्जनेनाथा को वेद यत आबभूव ॥
4. द्यावां चिदस्मै पृथिवी नमेते शुष्माच्चिदस्य पर्वता भयन्ते ।
यः सौमपा निचितो वज्रबाहुर्यो वज्रहस्तः स जनास इन्द्रैः ॥

प्रश्न - 3 पुरुरवा-उर्वशी संवादेना मुप्य अंश निरूपित करो. (14)

अथवा

छन्दसूक्त अनुसार छन्दना पराक्रम वर्णवो.

પ્રશ્ન - 4. ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈ પણ બે)

(14)

1. અગ્નિસ્વરૂપ નિરૂપણ
2. વિષ્ણુસ્વરૂપ નિરૂપણ
3. પદપાઠ પરિચય
4. સ્વામી દયાનંદની ભાષ્ય શૈલી

પ્રશ્ન - 5. ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. (કોઈ પણ સાત).

(14)

1. "વિશ્વવતીમુખ" કયા વૈદિક દેવતાનું વિશેષણ છે?
2. "મૃગો ન ક્ષીમઃ" અહીંયા કયા દેવતા ને ઉપમા આપવામાં આવી છે?
3. ઋગ્વેદ બીજા મંડળના 12 માં સૂક્તનું નામ જણાવો.
4. ઈન્દ્ર સૂક્તનાં ઋષિનું નામ જણાવો.
5. કંપતી પૃથ્વીને કોણે સ્થિર કરી?
6. વરુણ સૂક્તનાં ઋષિ અને છંદનું નામ જણાવો.
7. નાસદિય સૂક્તનાં દેવતાનું નામ જણાવો.
8. દાર્શનિક સિદ્ધાંતોની ચર્ચા કયા સૂક્તમાં કરવામાં આવી છે?
9. ઋગ્વેદનાં કોઈપણ ત્રણ સૂક્તનાં નામ જણાવો.
10. "અપ નઃ શોશુચદ્વઘમ્" ધ્રુવ પંક્તિ કયા સૂક્તમાં આવે છે?